

„Sem molčal, videlo pa me ni nobeno človeško oko.“

„Pa je vendar sum letel ná-te?“

„Kako? Od mojega otca ni uže več cele kosti; kdo se bo tudi čez tako dolgo časa še spomnil, da ga je Turčin ubil!“

„Imaš zdaj še katerega svojih?“ — poprašam čez nekoliko korakov, ko sem to dogodbo nekoliko premišljeval.

„Imam, a nimam“ — reče kratko.

„Kako je to? Tega ne razumem“ — opomnim jaz in ko vidim, da mladeneč ne mora več pripovedovati, mu pomolim zopet svojo steklenico s slivovko. Skonca se brani piti, potem pa mi pogleda v obraz in reče: „Čuješ, gospodar, ti nisi Švab, ampak ti si naš človek; to spoznam po tvoji govorici. Ti me tudi ne izprašuješ zato, da bi me izdal kadiju (sodniku).“

„Si mar mislil o meni drugače?“ — prašam jaz ostro.

„Brez zamere, gospodar“ — odgovori ponižo — „a za vojaki tvojega in zdaj tudi našega belega cara prihaja k nam tudi veliko čifutov (judov) in ti niso nič boljši od dušmanina, ker tudi niso krščeni. A ti si krščen, to vidim.“ (Dal. prih.)

Mnogovrstne novice.

* *Prvi bolgarski zbor* se je odprl 22. dne t. m. Naj se našim slovanskim bratom v Bolgariji s tem zborom, v katerem si bodo tudi volili svojega kneza, začne srečnejša in lepša bodočnost!

* *Po manifestu ruskega cara* so pridobitve zadnje vojske s Turčijo sledeče: „Neodvisnost in povečanje Rumunije, Srbije in Črnogore, — preuredba severne Bolgarije v samostojno kneževino, — podretje donavskih trdnjav, — samostojnost južne Bolgarije s krščanskim guvernerjem na čelu, — zagotovljenje nove administracije za druge dele Turčije, — zopetno pridobitev Besarabije in pa razširjenje ruske meje čez Kars, Ardahan in Batum z okoličnim ozemljem vred.“

* V veliki rudnik v Vielički je voda udrla, bati se je, da ne bi saline celo zalila. To bi bila grozna nesreča!

* *Kužna bolezen na Ruskem* je navadni kožni tifus, ki se po vojskah rad v vsaki deželi prikaže. „Črna kuga“ (orientalska kuga) se, hvala Bogu, zdaj kaže kot prazen strah, katerega so zagnali iz posebnih špekulacij judje, za njimi pa potegnili najbolj dunajski nemčurski časniki, ki imajo priljubljeno navado, Rusijo črniti, kar se le dá, če treba tudi s „črno kugo“.

Politične stvari.

Kaj pomeni novi minister grof Taaffe v starem Streemayerjevem ministerstvu?

Vsemu svetu je znano, kako težko bilo je rojstvo današnjega ministerstva, katero se je od več strani pozdravljalo z zabavljivo latinsko prislovico: „parturiunt montes, et nascitur ridiculus mus“ (na porod gredó cele goré, pa rodi se — smešna miš). Ta prislovica se vendar ne prilega staro-novemu ministerstvu, v katerem bi po njej grof Taaffe imel biti „smešna miš“. To on ni in ne bo, dokler na svetu vendar še ni vse laž in goljufija.

Da je sila težavno bilo v današnjih avstrijskih okoliščinah stvariti novo ministerstvo, to vidi vsak, ki le nekoliko pozna sedanje razmere parlamenta avstrijskega.

Tako imenovana vladajoča „ustavoverna“ stranka je sicer bankrot, — razpadla je sama po sebi, pobila je sama sebe. Al dokler je še stara zbornica poslancev na krmilu, združijo se mahoma vsi razbiti kosovi prejšnji čas edine ustavoverske koterije, če bi imelo v državnem zboru obveljati kaj, kar hoče državno-pravna ali slovanska narodna stranka. Kakor sršeni, če kdo dregne v njihovo gnjezdo, bi skočili razcepljeni nekdanji tovariši zopet skupaj in opikali bi vsak predlog nasprotne jim stranke tako, da bi moral propasti.

Sedanji državni zbor pa ima še nekaj dovršiti, predno mu preteče njegov čas, proračun namreč ima dovoliti za letošnje leto, to je, denar se ima dovoliti ministerstvu za mnogostranske državne potrebe. To je važna predloga, ki jo ima sedanji državni zbor še v svojih rokah, ki — kakor znano — je po večini „ustavoversk“. Bi li ti ustavoverci, ki se grofa Hohenwarta bojijo, kakor peklenšček sv. križa, dovolili Hohenwartovemu ministerstvu le sold za državne potrebe? Gotovo ne! Zato ne bilo bi modro bilo, ako bi — dokler je še sedanja zbornica poslancev na krmilu — imenovano bilo kako drugo ministerstvo, nego tako, ki je kri iz krvi in meso iz mesa ustavovercev. Temu ministerstvu pa, če tudi mu niso več tako srčno udani, kakor nekdanj, dovolili bodo ustavoverci budget, in tako ni nevarnosti, da bi državna mašinerija ne mogla naprej delati.

No, kaj po takem pomeni narodom pravični grof Taaffe med „ustavoversko“ koterijo?

Grofu Taaffeju je cesar izročil vladanje notranjih opravil; v njegovih rokah bodo najbolj prihodnje volitve državnih poslancev. In zato nam je grof Taaffe nekaka zarija bolj prihodnosti.

Besed cesarjevih nismo pozabili, s katerimi je uže davno bilo ministrom ukazano: „naredite mir med mojimi narodi“. Da so te besede resnica našemu svetlemu vladarju, kdo sme dvomiti o tem?

Pozabili pa tudi nismo onega pisma, ki ga je grof Taaffe pisal decembra meseca leta 1869., ko je svetu objavil, da on, grof Potocki in Berger, se ne skladajo z načeli svojih tovarišev „purgarskega“ ministerstva. V tej spomenici (memorandum) grof Taaffe posebno povdarja, da ustavoverci morajo pomiriti se z narodno opozicijo. Ne mislite, je rekel Taaffe ustavovercem, da boste s prenapetim ustavoverstvom nasprotnike pregnali, — ne, ne, okrepili jih boste, — ne mislite, da boste s svojim gospodstvom državni zbor okrepčali, — ne, ne, oslabili ga boste, tako, da bode žalosten konec vzel.

Ali ni grof Taaffe pred 10 leti prerokoval, kar se danes godi? Ali smemo tedaj misliti, da bode ta načela leta 1879. zatajil, ki jih je tako demonstrativno l. 1869. objavil svetu?

Nikakor ne, sicer bi mu ne bil cesar zaupanja skazal in ga poklical v ministerstvo, ki ima voditi prihodnje volitve poslancev.

Le nekaj je, kar nam še strah dela o novih volitvah, in to je, da večidel v vseh deželah so še tisti možje ces. namestniki in ces. okrajni glavarji, ki so vsi okuženi onega ustavoverstva, ki je ovirala in še dandanes ovira po besedah Taaffeovih „die Herbeiführung einer Verständigung mit der gesamten nationalen Opposition“. Ali bode grof Taaffe energično skrbel zato, da se tem možem zabranijo njihove dose-danje volilne agitacije, to je še vprašanje, pa tudi težka naloga.